

Slávnostné oceňovanie osobností Bratislavského samosprávneho kraja

4. jún 2025

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) každoročne oceňuje výnimočné osobnosti kraja. Laureáti si počas 20. ročníka slávnostného galavečera prevezmú ocenenia v kategóriách **Výročná cena Samuela Zocha, Pamätný list, Čestné občianstvo BSK, Cena verejnosti**. V každej kategórii nájdete množstvo zvučných i menej známych mien vedcov, umelcov, lekárov, pedagógov, športovcov či ľudí pôsobiacich v sociálnej oblasti. Svojou prácou, zanietením a výsledkami úspešne reprezentujú náš kraj a prispievajú k jeho rozvoju a šíreniu dobrého mena.

Tento rok je však výnimočný. Spojili sme dva naozaj silné ročníky, a to rok 2023 a 2024. Zaujímavých mien, ktoré si prevezmú pomyselného Oscara, teda bude naozaj veľa. Spolu oceníme 49 osobností z oblasti školstva, športu, umenia, publicistiky, histórie či zo sociálnej oblasti. Rovnako udelíme tituly **Historická osobnosť regiónu**. Titul vždy navrhuje predseda BSK. Za rok 2023 bol udelený maliarovi, grafikovi, ilustrátorovi, autorovi výtvarných návrhov na bankovky a poštové známky **Albínovi Brunovskému** a za rok 2024 zase slovenskému národohospodárovi, právnikovi a prvému guvernérovi Slovenskej národnej banky počas 2. svetovej vojny **Imrichovi Karvašovi**.

Ako prvý získal titul Historická osobnosť regiónu in memoriam hudobný skladateľ Eugeň Suchoň, po ňom ďalšie veľké mená: česko-slovenský hokejový brankár a tréner Vladimír Dzurilla, slovenský lekár internista a klinický fyziológ, univerzitný pedagóg a akademik Ján Dérer, popredná svetová operná speváčka – sopranistka Lucia Popp a spisovateľ i bývalý väzeň, ktorému sa podarilo ujsť z koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau – Alfréd Wetzler.

**Vážené dámy,
vážení páni,**

som hrdý na to, že práve v Bratislavskom kraji máme toľko výnimočných osobností – úspešných vedcov, umelcov, pedagógov, lekárov, športovcov či ľudí pôsobiacich v sociálnej oblasti.

Svojou prácou i nápadmi prispievajú k spoločenskému, ku kultúrnemu a k ekonomickému rozvoju nášho regiónu. Pomáhajú, vzdelávajú, skrášľujú, vychovávajú, reprezentujú. Skrátka, skvalitňujú život obyvateľov a robia náš kraj krajším. Sú pre nás všetkých nielen inšpiráciou, ale i motiváciou.

Ľudí, ktorí si zaslúžia ocenenie a našu vďaku, je nepočybne viac. Na to by však jeden večer nestačil. Aj náš zoznam osobností sa každým rokom rozrastá a som rád, že stále môžem spoznávať nových, šikovných, zameraných a úspešných ľudí.

Želám vám príjemný večer a pekný umelecký zážitok.

Juraj Droba
predseda Bratislavského samosprávneho kraja

Pamätné listy predsedu Bratislavského samosprávneho kraja

Pamätný list môžu získať fyzické alebo právnické osoby s trvalým pobytom v BSK alebo so sídlom na jeho území, ktoré hodnotným spôsobom prispeli alebo sa mimoriadnym počinom, obetavým nasadením či dlhodobou činnosťou zaslúžili o rozvoj kraja, pozdvihli úroveň v oblasti kultúry, vedy a výskumu, športu, v sociálnej oblasti, v zdravotníctve, doprave alebo inej oblasti zasahujúcej do života jeho obyvateľov.

Ing. arch. Michal Bogár, PhD.

architekt, vedecký pracovník a pedagóg na STU v Bratislave

Venuje sa architektonickej praxi, výskumu a publikačnej činnosti so zameraním na bratislavský región. Dlhodobo skúma problematiku revitalizácie mestského a predmestského prostredia v rôznych mierkach. Spolu s ateliérom inicioval vznik interdisciplinárneho výskumu a publikácie Bratislava Metropolis, ktorá sa venovala cezhraničnej metropolitnej krajine na slovenskom, rakúskom a maďarskom území. Vo svojej dizertačnej práci rozpracoval tému Systém prírodných plôch Bratislavskej aglomerácie a podieľal sa na publikáciách Suburbanizácia 1 a Suburbanizácia 2. Navrhol koncepciu zeleného prstenca – spojitého systému prírodných a poľnohospodárskych plôch obkolesujúcich Bratislavu. Je autorom desiatok architektonických štúdií, viac ako 70 súťažných návrhov, z ktorých viaceré boli realizované – napríklad veľvyslanectvo SR vo Washingtone, FTF VŠMU či pešie zóny v centre Bratislavy.

Milan Bušo

významná osobnosť obce Báhoň, dlhoročný komunálny aktívny občan a podporovateľ rozvoja regiónu

Od roku 1962 sa nepretržite angažoval vo verejnej správe ako poslanec a neskôr starosta obce. Významne sa pričínal o plynofikáciu, kanalizáciu, zberný dvor, rekonštrukciu zdravotného strediska i výstavbu materských škôl v Igrame a Kaplne. Ako starosta od roku 1998 presadil zmenu projektu železničného podjazdu v prospech občanov. Zriadil dielňu obecných služieb, ktorá zlepšila údržbu majetku a verejných priestorov. Podporoval miestnu kultúru, vznik dychovej hudby, folklórneho súboru či skautského oddielu. Stál pri založení viacerých organizácií vrátane Slovenského zväzu záhradkárov, Jednoty dôchodcov a Zväzu protifašistických bojovníkov, kde je viac ako 23 rokov predsedom. Od roku 1955 aktívne spolupracuje s médiami, redigoval Báhonské noviny a Budmerické zvesti. V roku 2023 získal titul Významná osobnosť Podjavoriny.

MUDr. Ružena Dolánová, MPH

lekárka, pediatrička, infektologička a dlhoročná komunálna poslankyňa

Po ukončení štúdia na Lekárskej fakulte UK pôsobila na detskej klinike doc. Getlíka, neskôr na infekčnej klinike prof. Hrúzika v Bratislave. Atestovala z pediatrie aj infektológie. V rokoch 1985 – 1989 pracovala ako špecialistka pre detské infekcie v severnej Afrike. Po návrate pokračovala na bratislavskej infekčnej klinike, odkiaľ vycestovala na ďalšiu zahraničnú misiu do Líbye. Po návrate v roku 2001 založila ambulanciu pre deti a dorast vo Veľkom Bieli, neskôr aj ambulanciu pre infekčné choroby. V roku 2010 otvorila detskú ambulanciu v Sládkovičove, od roku 2023 pôsobí aj v Galante. Počas pandémie aktívne pomáhala s testovaním a očkovaním. Vo Veľkom Bieli pôsobí v miestnom zastupiteľstve už päť volebných období. Dlhodobu sa venuje sociálnej oblasti, práci s deťmi, mládežou a so seniori, pre ktorých každoročne organizuje stretnutia a podujatia.

Ing. Eva Lupová [in memoriam]

všestranná osobnosť okresu Pezinok, odborníčka na komunikáciu, vzdelávanie a regionálny rozvoj

Po štúdiu na Vysoké škole ekonomickej, kde neskôr viac než desaťročné pôsobila ako pedagogička, pracovala 18 rokov pre mesto Pezinok. Patrila medzi prvé odborníčky na mestskú komunikáciu a PR, kde vybudovala oddelenie vzťahov s verejnosťou. Iniciovala kultúrne podujatia, spolupracovala s médiami, partnermi i verejnosťou, získavala granty a rozvíjala vzťahy so zahraničnými mestami. Stála pri zrode Združenia pezinokských vinohradníkov a Malokarpatskej vínnej cesty. Učila ekonómiu na SOU a Gymnáziu v Pezinku, pôsobila v štátnicových komisiách a ako oponentka záverečných prác. Dlhodobu spolupracovala s médiami – SRO, STV, Hlas ľudu, Pravda, Pezinčan, Šenkvičan. V rámci projektu Coffee and Cake sprevádzala turistov a zbližovala kultúry. Pracovala s mládežou aj so seniori, doučovala cudzie jazyky a venovala sa orientačnému behu. Bola príkladom pracovitého, čestného a ekologicky žijúceho človeka.

PhDr. Jana Miklovičová

občianska aktivistka, podporovateľka seniorov a zraniteľných skupín

Počas svojej kariéry pôsobila v rôznych oblastiach – v kultúre, médiách aj školstve. Pracovala v Obvodnom dome kultúry v Starom Meste, ako redaktorka Československého rozhlasu a viacerých denníkov, odborná asistentka na Pedagogickej fakulte UK, riaditeľka školy, manažérka Divadla Ludus či koordinátorka Rady seniorov hlavného mesta. Aktívne sa angažuje v občianskych iniciatívach, poukazuje na zlyhania samosprávy a dlhodobo sa venuje ochrane práv spotrebiteľov. V posledných rokoch sa sústreďuje na zvyšovanie kvality života seniorov – organizuje kultúrne a športové podujatia, workshopy, prednášky, vzdelávacie aktivity či cenovo dostupné výjazdy k moru. Je autorkou a organizátorkou populárneho Behu dobrých ročníkov v rámci ČSOB Maratonu. Jej aktivity majú spoločenský presah a významne prispievajú k lepšiemu životu seniorov v Bratislave.

Igor Piačka, akademický maliar

grafik, ilustrátor a tvorca poštových známok

Narodil sa v Třebíči, vyrastal vo Vrbovom a od roku 1988 žije v Pezinku. Absolvoval Vysokú školu výtvarných umení v Bratislave, kde študoval aj u prof. Albína Brunovského. V rokoch 1990 – 2003 pôsobil ako pedagóg na VŠVU, od roku 2003 je umelcom v slobodnom povolaní. Venuje sa maľbe, grafike, ilustrácii a známokovej tvorbe. Ilustroval desiatky kníh a vytvoril viac ako 20 poštových známok. Jeho diela sú súčasťou zbierok v štátnych aj súkromných galériách na Slovensku i v zahraničí. Úspešne vystavoval v mnohých krajinách Európy, ako aj v USA, Rusku, Číne či Indonézii. Patrí medzi najvýznamnejších súčasných slovenských grafikov, jeho tvorba ďaleko prekročila hranice regiónu i Slovenska. Za svoju prácu získal viacero ocenení vrátane Ceny Ministerstva kultúry SR, Ceny J. L. Holubyho či ocenení v súťažiach o najkrajšiu knihu.

PhDr. Silvia Poórová

riaditeľka zariadenia sociálnych služieb, dlhodobo sa venuje charite a pomoci ľuďom v núdzi

Sociálnej práci a pomoci ľuďom sa venuje celý život. Po absolvovaní strednej zdravotnej školy pracovala ako zdravotná sestra, popri tom od roku 1993 pôsobila ako dobrovoľníčka v charitatívnych organizáciách. V Senci založila bezplatnú sociálno-právnu poradňu, pôsobila v sociálnej komisii mesta. Viac ako 15 rokov vedie zariadenie DOMUS BENE – DOM DOBRA, o. z., kde pomáha seniorom odkázaným na pomoc iných. Počas pandémie poskytovala poradenstvo pre mesto Senec v oblasti starostlivosti o seniorov. Je členkou predsedníctva Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb a SocioFóra. Po vypuknutí vojny na Ukrajine zorganizovala pomoc pre utečencov, zabezpečila ubytovanie, doklady a zamestnanie matkám s deťmi v sociálnom zariadení. Vytvárala im zázemie aj voľnočasový program. Jej práca je príkladom nasadenia, solidarity a dôstojnej pomoci zraniteľným skupinám v spoločnosti.

PaedDr. Iveta Slobodníková

riaditeľka Základnej školy v Dunajskej Lužnej, dlhoročná pedagogička a organizátorka komunitného života

Po absolvovaní vysokoškolského štúdia s aprobáciou slovenský jazyk a literatúra – dejepis nastúpila v roku 1983 do ZŠ Dunajská Lužná. V roku 2002 ju zvolili za riaditeľku školy a túto funkciu vykonáva už piate volebné obdobie. Vďaka organizačnému talentu, empatii a aktívnemu prístupu sa jej podarilo vytvoriť moderné, rešpektované a priateľské školské prostredie. Významne sa angažuje aj v kultúrno-spoločenskom živote obce, kde je vnímaná ako prirodzená líderka a osobnosť s citom pre komunitu. Vyznačuje sa schopnosťou viesť kolektív, budovať dôveru a podporovať tvorivý rozvoj detí i pedagógov. Na ocenenie BSK je nominovaná za dlhoročnú úspešnú riadiacu a pedagogickú činnosť, ako aj za ľudský a odborný prínos k rozvoju výchovy a vzdelávania v obci.

PhDr. Milena Štrbáková

riaditeľka Spojenej školy Dolinského 1 v Bratislave, odborníčka na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi potrebami

Vyštudovala Pedagogickú fakultu UK v Bratislave, odbor liečebná pedagogika, a rozširujúce štúdium pedagogiky mentálne postihnutých. Od roku 1990 vedie Spojenú školu na Dolinského ulici, kde sa dlhodobo venuje modernizácii vzdelávania detí s mentálnym postihnutím a autizmom. V škole podporuje rozvoj talentu žiakov prostredníctvom súťaží a krúžkov. Pod jej vedením vznikol spevácky súbor Dolinčatá, ktorý úspešne reprezentuje školu na krajských aj celoslovenských kolách v speve. Organizuje súťaže v prednese poézie a prózy, tanečný krúžok pre hendikepované deti, spolupracuje s tanečnou školou DANUBE. Škola pravidelne pripravuje vystúpenia, besiedky, divadielka či školy v prírode. Zakladá si na úzkej spolupráci s učiteľmi, rodičmi a so žiakmi. Jej práca presahuje rámec bežnej riadiacej činnosti a je príkladom ľudskosti, empatie a odbornej angažovanosti.

Marta Benešová

učiteľka ZŠ, vedúca speváckeho zboru

Od roku 2008 pôsobila na ZŠ v Senci. Celý život sa venovala deťom, pre ktoré pripravovala bábkové divadlá s cieľom zabaviť ich, viesť k dobrým vlastnostiam a vzájomným vzťahom. Rovnako si všimla talenty v školstve i mimo neho. Spájala ich do hudobných a divadelných tímov, pre ktoré tvorila piesne a rôzne hudobno-literárne príležitostné pásma. Svoje heslo *Pomocou hudby ľudí spájať a robiť ich lepšími a šťastnejšími* dodnes uplatňuje aj pri vedení ženského speváckeho zboru Limbora v Senci. Aj v súčasnosti, už ako dôchodkyňa, vedie mládežnícku vokálno-inštrumentálnu skupinu Pronto tím. V Tonkovciach sa venuje rómskym deťom, ktoré učí hrať na gitare.

PhDr. Alena Bučková

bývalá predsedníčka Živeny Bratislava, pedagogička, novinárka, prvá hovorkyňa MČ Bratislava-Nové Mesto a celoštátneho Hasičského a záchranného zboru

▲ Založila a viedla mediálnu agentúru, stránku na pomoc rodinám ťažko chorých seniorov či založila Klub publicistiek píšucich o ženách. Súčasťou Živeny sa stala v roku 1989. Za aktivity v prospech žien a za činnosť v mimovládnych organizáciách bola zapísaná do ročenky International Who's Who Of Professionals and Business Women 2001 (USA) aj do Who is Who v Slovenskej republike (2013). Svojou prácou a víziou nadviazala na odkaz významných žien slovenskej histórie ako Terézia Vansová či Elena Maróthy-Šoltéssová. Pokračovala v ich odkaze a obohatila ho o nové impulzy, reflektujúce potreby modernej doby.

Mgr. Pavol Gašaj

pedagóg, riaditeľ ZŠ Blatné

Svoj profesionálny život zasvätil práci pedagóga, pôsobil ako učiteľ, zástupca riaditeľa a neskôr ako riaditeľ základnej školy v obci Blatné. Žiakom odovzdával nielen vedomosti, ale aj hodnoty prostredníctvom výučby výtvarnej a etickej výchovy. Svojou prácou, neúnavnou aktivitou a pozitívnym prístupom k životu ovplyvnil stovky žiakov a inšpiroval mnohých kolegov a spoluobčanov. Venoval sa i verejnoprospešnému daniu v obci Blatné a vo voľnom čase aj behu. Zabehol 52 maratónov, 66 polmaratónov a desiatky kratších behov. V roku 1993 založil Silvestrovský beh o pohár starostu obce Blatné. Až do roku 2019 bol hlavným organizátorom aj vzorom aktívneho športovca pre mladých nadšencov.

Štefan Horňák

celoživotný pracovník Csemadoku, turistický sprievodca, bývalý redaktor rádia

Na kariéru kultúrneho pracovníka sa dal na Ústrednom výbore Csemadoku v Bratislave. Zastával tiež funkciu vedúceho odboru kultúry a tajomníka Maďarskej vedeckej spoločnosti v Československu, bol pri zrode Mestských kultúrnych dní v Bratislave. V Csemadoku pôsobil do roku 1994 a potom sa stal štátnym radcom na Ministerstve kultúry SR. Od roku 1998 do 2010 bol poslancom obecného zastupiteľstva v Malinove. Keďže sa zaujímal o históriu, stal sa aj turistickým sprievodcom po Bratislave, čím podporuje cestovný ruch nášho kraja. Popri sprievodcovskej činnosti sa venuje aj životu a tvorbe významného sochára, rodáka z Bratislavy Jánosa Fadrusza, o ktorom napísal knihu.

Mgr. Juraj Hvozdík

florbalový hráč, tréner

V roku 2006 sa stal spoluzakladateľom florbalového klubu ŠK Hargášova Záhorská Bystrica, ktorého družstvá Tsunami Záhorská Bystrica sa postupne prebojovali medzi florbalovú špičku. Stal sa niekoľkonásobným vicemajstrom ligy a 4-krát majstrom SR v rozličných kategóriách. Je príkladom aktívnej osobnosti, férovosti a charakterových vlastností, ktoré sú vzorom pre deti a mládež. Florbalu sa venuje 23 rokov, z toho 18 rokov práci s mládežou. Je výkonným viceprezidentom Slovenského zväzu florbalu a trénerom ligových družstiev starších žiakov a žiačok. Jeho aktuálnym cieľom je rozvíjať dievčenský florbal. Ako tréner sa stal mnohonásobným majstrom Bratislavského kraja, 2-krát vicemajstrom majstrovstiev Slovenska mládeže a vicemajstrom extraligy juniorov.

Jozef Ilavský, akademický maliar

kresliar, krajinár, ilustrátor, grafik

Vytvoril množstvo kresieb Bratislavy, ulíc, budov, ktoré dnes už neexistujú. V roku 1960 bol prijatý na VŠVU do všeobecnej školy maliara prof. L. Čemického. Popri škole pracoval v oblasti úžitkovej grafiky, tvoril rôzne plagáty, pútače. Neskôr prešiel do portrétnej a figurálnej maľby k profesorovi Jánovi Mudrochovi. Jozef Ilavský na scénu slovenského výtvarného umenia vstúpil v 60. rokoch minulého storočia. Dostal sa aj k sakrálnym maľbám, maľoval hlavný oltárny obraz v Kostole sv. Kozmu a Damiána, ktorý vymenili po rekonštrukcii presbytéria v roku 1991. Pôsobil aj ako dlhoročný pedagóg, 16 rokov učil kresbu a grafiku na Pedagogickej fakulte UK v Trnave. Po jej zániku pôsobil 24 rokov na Fakulte architektúry STU.

Mgr. Anna Legindiová

bývalá učiteľka, predsedníčka miestneho spolku Slovenského Červeného kríža v Senci

Celý profesijný život, t. j. 50 rokov, bola učiteľkou 1. stupňa na ZŠ J. G. Tajovského v Senci. Okrem pedagogickej práce sa zaujímala aj o život v Senci. Od roku 1975 bola členkou, neskôr aj predsedníčkou Zboru pre občianske záležitosti a k obyvateľom mesta sa prihovára pri rôznych významných životných udalostiach. Najväčšiu dobrovoľnícku prácu však vykonávala pre Slovenský Červený kríž, v roku 1974 sa stala členkou výboru miestneho spolku a na starosti mala prácu s mládežou. Od roku 1983 až dodnes vedie na ZŠ zdravotnícky krúžok. Od roku 2010 je predsedníčkou miestneho spolku Slovenského Červeného kríža v Senci.

Mgr. Peter Lovaš

parastolný tenista, paralympijský víťaz

Na invalidnom vozíku skončil po úraze, ktorý utrpel ako 20-ročný na sedadle spolujazdca pri autonehode. So svojim osudom sa rozhodol popasovať. Vyštudoval vysokú školu a stal sa reprezentantom Slovenska v parastolnom tenise. Vážnejšie sa mu začal venovať v klube ŠK Altius na Mokrohájskej a na najvyššej úrovni od roku 2020 pod vedením A. Bardoňa, s ktorým trénuje v súčasnosti v bratislavskej Rači. Získal mnoho bronzových, strieborných a zlatých ocenení – napr. zlato z paralympijských hier v Paríži 2024, ktoré vybojoval s J. Riapošom. Napriek hendikepu žije naplno. Pracuje ako projektový manažér a výskumný analytik. Pomáha iným s podobným osudom, snaží sa ich viesť k športu a neustále ich pri tejto činnosti motivuje.

Viliam Loviška, akademický sochár

maliar, dizajnér, pedagóg, galerista

Štúdium sochárstva absolvoval u prof. Jána Kulicha. Navštevoval aj ateliér grafiky prof. Albína Brunovského a ateliér Andreja Rudavského. Je zakladateľom umeleckej skupiny INAK, ateliéru BYZANT a zbierky Galéria na šindli. Je autorom mnohých sôch a pamätníkov vo verejnom priestore doma aj v zahraničí. Zúčastnil sa na desiatkach nielen domácich, ale aj zahraničných výstav, napr. v Paríži, Ženeve, Istanbule, vo Washingtone, v New Yorku či Ríme. Jeho prejav má široké rozpätie. Obsahuje monumentálne diela v architektúre, ale aj komornejšie sochy, obrazy či objekty. Ako pokračovateľ sochárskeho odkazu Andreja Rudavského je výnimočný hĺbkou a šírkou svojej tvorby. Jeho nadčasové, premyslené a odvážne umenie je vďačnou inšpiráciou pre architektov.

Ing. Michal Majtan, PhD.

vedec, prognostik

Prispel k prenosu metodológie KPM na oblasť školstva. S jej pomocou sa produkujú prognózy vývoja všetkých druhov škôl – ich participantov, tried, absolventov, učiteľov. Bol aktívnym členom Občianskej futurologickej spoločnosti. Prispieval k pozitívnemu vedeckému pokroku v oblasti analýz a prognóz. Po vzniku samostatných republík založil Futurologickú spoločnosť na Slovensku so sídlom v Bratislave. Do roku 2003 bol jej predsedom, potom čestným predsedom. Vedeckým prínosom prispel k rozvoju analytických a prognostických metód ekonomického výskumu, výskumu problematiky v školstve, k originálnej metodike mnohofaktorových analýz rozdielov medzi ČR a SR v národnom dôchodku a peňažných príjmoch. Za vedu v oblasti prognostiky a školstva bol v roku 2018 vyznamenaný prezidentom ČR M. Zemanom medailou Za zásluhy 1. stupňa.

Mgr. art. Ľubica Mešková

riaditeľka umeleckého súboru Technik STU, umelecká vedúca detského folklórneho súboru

Od detstva má blízko k folklóru a tancu, ktorému sa venuje dodnes. Vyštudovala VŠMU, odbor choreografia ľudového tanca u pána prof. Štefana Nosáľa. Od roku 1998 pôsobila ako umelecká vedúca a od roku 2009 ako riaditeľka Vysokoškolského umeleckého súboru Technik Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Vedie Detský folklórny súbor Prvosienka, ktorý vznikol v roku 1981 vo Vajnorochoch. Získané skúsenosti odovzdáva aj deťom v predškolských zariadeniach školičkami tanca. Svoje vedomosti a znalosti nadobudnuté praxou využíva pri spracovávaní tradičného materiálu do štylizovanej formy pre divákov.

Andrej Mičunek

zakladateľ Tanečného klubu Danube pre tanečníkov so zdravotným znevýhodnením, vrcholový tanečník spoločenských tancov

V roku 1994 založil Tanečný klub Danube Bratislava, najskôr pre zdravú populáciu. Od roku 1996 začal klub aj s tancom integrovaných tanečných párov, u ktorých je jeden z partnerov zdravotne postihnutý. Takýto klub, ktorý robí so všetkými typmi znevýhodnených na súťažnej úrovni, je v Európe jedinečný a má aj výsledky. Integrované tancovanie rozšíril mimo Slovenska – do krajín ako Česká republika, Veľká Británia, Španielsko, Rakúsko, Gruzínsko, USA či Kanada. Tanečníci majú na konte množstvo úspechov – sú vicemajstri sveta, Európy, víťazi Svetového a Európskeho pohára v tanečnom športe na vozičku či medailisti národných majstrovstiev v tanečnom športe. Okrem tanca robí TK Danube aj terapie slúžiace pre členov klubu – zdravých aj znevýhodnených.

Mgr. Eva Považanová

bývalá učiteľka, riaditeľka školy, dobrovoľníčka v miestnom spolku Slovenského Červeného kríža

Bola tvorivou učiteľkou výtvarnej výchovy, organizovala aktivity, ktoré rozvíjali a podporovali tradície. Má dlhoročné zásluhy v oblasti rozvoja vzdelávania, poskytovania prvej pomoci a medzigeneračnej spolupráce so strednými, základnými a s materskými školami. Bola zakladajúcou členkou Denného centra 4 v bratislavskej Dúbravke a niekoľko rokov jeho vedúca. Ako aktívna členka Rady seniorov nezištne pomáhala pri organizovaní a realizácii všetkých spoločných akcií. Bola predsedníčkou, neskôr podpredsedníčkou miestneho spolku Slovenského Červeného kríža a pomáhala pri organizovaní prínosných školení aj pre žiakov a učiteľov v oblasti zdravotníckej osvetu.

doc. Mgr. art. Anna Predmerská-Zúriková

organová virtuózka, vysokoškolská pedagogička

Vyštudovala hru na organe u významného umelca Ivana Sokola a neskôr pokračovala na VŠMU u renomovaného organistu Ferdinanda Klindu. Svoje majstrovstvo prehĺbila na Kráľovskom konzervatóriu v Bruseli. Bola štipendistkou Slovenského hudobného fondu, neskôr sólistkou Slovenskej filharmónie. V roku 1983 získala Cenu Frica Kafendu za prínos v interpretačnej oblasti. Jej umenie mali možnosť počuť milovníci organovej hudby v mnohých európskych štátoch. Okrem koncertnej činnosti s poprednými domácimi i zahraničnými dirigentskými osobnosťami pôsobila ako docentka na Evanjelickej bohosloveckej fakulte UK, zastávala aj post prorektorky Univerzity Komenského.

Výročná cena Samuela Zocha

Je najvyšším ocenením Bratislavského samosprávneho kraja. Udeľuje sa fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré sa významným spôsobom, presahujúcim význam obce, mestskej časti či mesta, zaslúžili o rozvoj kraja. Rovnako sa zaslúžili o zlepšenie života jeho občanov, obohatili ľudské poznanie, dosiahli vynikajúce výsledky v niektorej z oblastí ľudskej činnosti, svojou prácou a postojmi prispeli k rozvoju samosprávneho kraja alebo ho vynikajúco reprezentovali.

doc. Martin Činovský, akademický maliar, ArtD.

tvorca poštových známok SR, ktorý sa venuje oceľorytine

Študoval u prof. Brunovského na VŠVU v Bratislave a v Paríži, neskôr absolvoval umeleckú ašpirantúru v rytecktvie pod vedením Herčíka a Brunovského. Začínal ako externý pedagóg v ryteckých technikách, neskôr viedol oddelenie tvorby cenín a rytecktvia na VŠVU, do roku 2023 pôsobil aj na Pedagogickej fakulte UK. Po vzniku SR sa stal prvým rytcom slovenských známok s motívami z BSK, vytvoril aj prvú známku SR a prezidentské portréty. Samostatne vystavoval doma i v zahraničí. Získal cenu SFVU, Zlatý odznak ZSF, Striebornú medailu UK, Rad rytiera umenia a literatúry a Pribinov kríž I. triedy. Oceľorytine, najnáročnejšej ryteckej technike, sa venuje dlhodobo. Využíva sa na tlač najhodnotnejších známok a bankoviek. Tvorí aj voľnú a úžitkovú grafiku, ilustrácie, maľby a komponuje hudbu.

DEPAUL SLOVENSKO, nezisková organizácia

organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby v oblasti pomoci ľuďom bez domova

Vznikla v roku 2006 ako reakcia na krutú zimu, počas ktorej v Bratislave prišlo o život 20 ľudí bez domova. Zriadila prvú nízkoprahovú nocľaháreň na Slovensku, ktorá funguje nepretržite dodnes. Postupne rozšírila svoju činnosť o útulky pre zdravotne znevýhodnených, denné centrum s hygienickým zázemím, terénnu sociálnu prácu a programy podporovaného bývania podľa princípu housing first. Ročne pomáha približne 2 000 ľuďom v krízovej situácii. Vďaka nej sa do zákona dostala kategória služieb krízovej intervencie. V roku 2022 zareagovala aj na vojenský konflikt na Ukrajine pomocou partnerskej organizácie DEPAUL UKRAJINA. Významne sa podieľa na formovaní občianskej spoločnosti – dobrovoľníctvom, vzdelávaním v školách či komunitným organizovaním. V Bratislavskom kraji zamestnáva viac ako 120 ľudí a je dôležitým aktérom v oblasti sociálnych inovácií a ľudskosti.

MgA. Miroslav Duša

bábkarský scénograf a technológ, kostýmový výtvarník, architekt, dizajnér, lektor, pedagóg a realizátor

Vyštudoval Školu umeleckého priemyslu v Bratislave a bábkarskú scénografiu a technológiu na DAMU v Prahe. V roku 1994 s manželkou založil rodinné divadlo Teátro Neline a nadviazal dlhoročnú spoluprácu s Bibianou, kde sa podieľal na tvorbe interaktívnych divadelných programov pre deti. Vytvoril desiatky scénických a výtvarných riešení výstav zameraných na aktívne zapojenie detského diváka. Ako pedagóg pôsobil na Divadelnej a Filmovej fakulte VŠMU, v roku 2000 spoluzakladal Združenie priateľov bábkového divadla a filmu. Pracoval pre všetky slovenské bábkové divadlá, ako aj pre zahraničné súbory v Česku, Chorvátsku, Slovinsku a Poľsku. Je autorom návrhov pre 74-dielny seriál Pa a Pi, vytvoril bábkky, scény a masky pre viac ako 60 inscenácií. Jeho bábkky boli vystavené doma aj v zahraničí. Aktívne sa venuje lektorskej činnosti na medzinárodných workshopoch. Za svoju tvorbu získal viacero ocenení.

Marián Guzikiewicz

úspešný tréner basketbalistiek

V roku 1987 sa stal najúspešnejším trénerom mládeže SR v basketbale. Bol asistentom trénera počas 22. Majstrovstiev Európy žien v basketbale v r. 1989, keď československá reprezentácia získala striebornú medailu. Pod jeho trénerským vedením získala slovenská reprezentácia na Majstrovstvách Európy junioriek v r. 1996 striebornú medailu a na Majstrovstvách sveta v r. 1997 bronzovú medailu, čo je doteraz najlepší výsledok v histórii nášho basketbalu. Bol trénerom ženskej basketbalovej reprezentácie Slovenska v r. 2004. V rámci svojej trénerskej kariéry pôsobil aj v zahraničí. Aktuálne je aktívnym trénerom basketbalistiek MBK Dubčeka, Bratislava, pričom tento klub pred 25 rokmi aj zakladal. Napriek zdravotným problémom, ktoré ho dostali na invalidný vozík, je stále aktívny a so svojimi zverenkyňami dosahuje vynikajúce výsledky.

Juraj Kubánka [in memoriam]

choreograf a tanečník, priekopník scénického spracovania ľudového tanca na Slovensku

Narodil sa v učiteľskej rodine, prvý impulz k folklóru dostal od matky – zakladateľky detského súboru v Liptovských Sliačoch. Počas štúdia na lekárskej fakulte viedol skupinu Odzemkári, ktorá ovplyvnila smerovanie súboru Lúčnica. V roku 1949 nastúpil do SLUK-u, kde pôsobil do dôchodku ako tanečník, choreograf, vedúci tanečného súboru a umelecký šéf. Vytvoril približne 250 choreografií, ktoré uviedli domáce aj zahraničné súbory, napr. SLA v Srbsku, SLONSK v Poľsku či Poddukliansky umelecký súbor. Spolupracoval tiež s Lúčnicou, Československým štátnym súborom piesní a tancov, médiami a divadlami. Bol kľúčovou osobnosťou vývoja scénického folklóru na Slovensku. Jeho diela sa vyznačujú štylizáciou pôvodného materiálu, bohatstvom tanečných motívov a výraznou javiskovou poetikou. SLUK je dodnes úzko spätý s jeho menom a umeleckým odkazom.

RNDr. Branislav Mamojka, CSc.

ochranca práv ľudí so zdravotným postihnutím, zakladateľ Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Študoval na špeciálnych školách pre zrakovo postihnutých v Prahe a Bratislave, absolvoval Prírodovedeckú fakultu UK v odbore teoretická fyzika, vedeckú hodnosť CSc. získal v roku 1981. Do roku 1991 pôsobil vo Fyzikálnom ústave SAV. Od 70. rokov sa angažuje v hnutí zameranom na práva ľudí so zrakovým postihnutím. V roku 1990 zakladal Úniu nevidiacich a slabozrakých Slovenska, 32 rokov bol jej predsedom, aktuálne je podpredsedom a metodikom pre zahraničné vzťahy. V roku 2003 spoluzakladal Slovenské fórum osôb so zdravotným postihnutím, kde dodnes pôsobí ako predseda. Bol členom predsedníctva Európskeho fóra osôb so zdravotným postihnutím. Podieľal sa na implementácii Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a aktívne presadzuje ich práva v legislatíve. Získal Pribinov kríž III. triedy a Cenu ministra spravodlivosti.

Mgr. Jaroslav Moravčík

popredný slovenský choreograf a režisér

Absolvoval tanečné konzervatórium a VŠMU v Bratislave, odbor choreografia. Začínal ako tanečník v SLUK-u, kde neskôr pôsobil ako choreograf, šéf tanca a predseda umeleckej rady, pre súbor vytvoril deväť celovečerných programov. Bol šéfom baletu v rakúskom Morbischu, zakladateľom US Sluka a stál pri zrode Slovenského komorného baletu. Vytvoril vyše 100 celovečerných diel a stovky choreografií pre divadlo, film a televíziu. Spolupracuje s domácimi i so zahraničnými súbormi. Je autorom textov piesní (napr. Bílá holubice pre Luciu Bílu a Mariána Čekovského) a venuje sa aj hudobno-dramatickým žánrom. V súčasnosti vedie skupinu Ataše. Je držiteľom viacerých ocenení vrátane Ceny Thálie a medzinárodnej ceny Trebbia.

Ing. Marian Plavec

novinár, fotograf, inštrumentalista na vzduchozvučných ľudových nástrojoch

Vyštudoval SPŠ spojovej techniky v Banskej Bystrici a VŠE v Bratislave. Od roku 1980 pôsobil ako profesionálny novinár. Výrobe ľudových nástrojov sa venuje od roku 1978, verejne sa prvýkrát predstavil v roku 1985. Fujaru a drumblu predstavil aj v Paríži pri zápise fujary do UNESCO. Od roku 2007 žije v Tomášove, kde aktívne reprezentuje obec doma i v zahraničí. Je autorom trilógie Fujary a písťaly, podporenej BSK a obcou Tomášov. Ide o prvé rozsiahle knižné spracovanie tejto témy na Slovensku. Za svoju tvorbu získal viacero ocenení vrátane titulu majster ľudovomeleckej výroby ÚĽUV a Ceny Literárneho fondu.

Hugo Portisch (in memoriam)

významný rakúsky žurnalista, rodák z Bratislavy

Narodil sa a vyrastal v Bratislave, odkiaľ počas 2. svetovej vojny s rodinou odišiel do Dolného Rakúska. Po nežnej revolúcii sa angažoval za posilnenie regionálnej spolupráce medzi Slovenskom a Rakúskom. Dlhé roky pôsobil ako novinár, komentátor a moderátor v ORF, kde sa stal známou tvárou aj pre divákov na Slovensku. Jeho spravodajské príspevky boli pre mnohých jediným oknom do sveta počas totality. Vysielania ORF sledovali tisíce ľudí v Bratislave a okolí, keďže prinášali necenzurované informácie o dianí vo svete. Portisch sa svojimi komentármi zaradil medzi najvýraznejšie osobnosti európskej žurnalistiky. Významne zasiahol aj do vnímania udalostí roku 1968, keď podrobne informoval o pražskej jari a následnej okupácii Československa. Vniesol do verejného priestoru hodnoty ako sloboda slova, ľudské práva a demokratické princípy. Zaslúžil sa o lepšie porozumenie medzi národmi v strednej Európe.

prof. PhDr. Peter Rónai, akademický maliar

priekopník videoartu, multimedálny umelec, pedagóg

Narodil sa v Budapešti, študoval maľbu na VŠVU v Bratislave u prof. J. Želibského a grafiku na Akadémii výtvarných umení v Budapešti. Už od 70. rokov sa venuje intermedialným presahom v kontexte neoficiálneho umenia, ktoré vznikalo mimo oficiálnych štruktúr počas obdobia normalizácie. Experimentoval s fotografiou, akciou a obrazom, neskôr sa počas postgraduálneho štúdia v Budapešti sústredil na experimentálnu grafiku a teóriu fotografie. Jeho tvorba prešla vývojom od konceptuálnych sond do neomoderny až po súčasné multimedialne formy. Ako pedagóg pôsobil na viacerých umeleckých školách, v súčasnosti vedie Katedru výtvarných umení a intermédií na Fakulte umení TUKE v Košiciach. Jeho diela sú zastúpené v popredných galériách doma i v zahraničí vrátane MoMA v New Yorku.

Anna Bergerová [in memoriam]

členka partizánskeho zväzku Čapajev počas 2. svetovej vojny

Poskytovala ošetrovateľskú pomoc zraneným v boji proti fašizmu. Okrem toho vykonávala vyzvedačskú činnosť, vďaka ktorej mohli partizáni brániť dodávkam nemeckých zbraní na front. Nielen mladý život zasvätila boju proti fašizmu, ale aj vo vysokom dôchodkovom veku navštevovala školy a podujatia, na ktorých hovorila o skúsenostiach z odboja a zapájala sa do osvetových aktivít upozorňujúcich na hrozby fašizmu a extrémizmu. Vo svojom odhodlaní pokračovala až do smrti. V roku 2025 jej prezident Peter Pellegrini udelil štátne vyznamenanie Rad Ľudovíta Štúra II. triedy in memoriam – za mimoriadne zásluhy o demokraciu a jej rozvoj, ľudské práva a slobody a ich ochranu.

Mgr. Klára Grosmannová Mgr. Tomáš Grosmann

Dlhoročný športový novinár Tomáš Grosmann bol akreditovaný na niekoľko olympijských hier, majstrovstvá sveta a Európy v basketbale či v rýchlostnej kanoistike. Viac ako dve desaťročia informoval z grandslamových tenisových turnajov, najmä Roland Garros a Australian Open. Až 30 rokov bol predsedom Klubu športových redaktorov, organizátora ankety Športovec roka na Slovensku. Pracoval aj vo vedení Klubu fair play SOŠV. Bol športový atašé v dvoch výpravách Slovenska na olympiádach. Bývalý basketbalista Interu Bratislava je stále aktívny ako hlásateľ basketbalových zápasov. Je spoluzakladateľ Siene slávy slovenského basketbalu, autor knihy o historicky najlepšom basketbalistovi Slovenska Stanislavovi Kropilákovi. Jeho manželka, **novinárka Klára Grosmannová**, sa podieľala na výchove desiatok mladých novinárov, z ktorých sú dnes renomovaní a uznávaní publicisti. Spoluzakladala česko-slovenský časopis Mosty. Patrí k zakladateľkám Slovenského syndikátu novinárov v roku 1990 a 27 rokov pôsobila v jeho najvyšších orgánoch. Je predsedníčkou výboru sekcie pre žurnalistiku a novinársku fotografiu Literárneho fondu, členkou Správnej rady Nadácie Čisté slovo, podpredsedníčkou Zboru zástupcov Aso-

ciácie na ochranu novinárskej etiky. Publikovala približne 20 000 spravodajských, analytických a beletristických článkov. Napísala tri knihy a je spoluautorkou niekoľkých ďalších.

skupina HEX

jedna z najikonickejších kapiel slovenskej hudobnej scény

Svojím štýlom a nezameniteľným zvukom formovala moderný slovenský pop-rock. Tento rok osláví 36 rokov existencie. Svojimi piesňami ovplyvnila niekoľko generácií. Počas celej kariéry si zachovala schopnosť oslovovať mladé generácie, pričom ostávala verná svojmu štýlu, zachovávala si autenticitu, pozitívne posolstvá a lásku k hudbe, čo rezonuje v jej tvorbe. HEX je skupina, ktorá sa stala neodmysliteľnou súčasťou slovenskej histórie s prínosom pre slovenskú kultúru i kultúrne dedičstvo. Počas svojej existencie získala už množstvo ocenení vrátane Zlatého slávika. Je symbolom nadčasovej hudby, ktorá spája ľudí naprieč generáciami.

Fridrich Juraj Hubert

futbalista a futbalový tréner

Je najväčšou futbalovou osobnosťou Dunajskej Lužnej, kde prežil celý život. Bol aktívnym futbalistom, no po ukončení aktívnej kariéry pôsobil ako futbalový tréner mládeže a mužov. Za 60 rokov vychoval množstvo futbalistov a zaslúžil sa o rozvoj športu v obci. Výrazne sa pričínal aj o vybudovanie telocvične a športového areálu v obci. V roku 2022 pri príležitosti osláv 100. výročia založenia futbalového klubu si z rúk prezidenta Slovenského futbalového zväzu (SFZ) Jána Kováčika prevzal najvyššie vyznamenanie – Zlatý odznak SFZ, ako aj vyznamenanie Bratislavského futbalového zväzu (BFZ) – Plaketa BFZ za rozvoj futbalu v Bratislavskom kraji. Získal aj Cenu starostu obce za výchovu a rozvoj športu v obci Dunajská Lužná.

Ján Lehotský

spevák, skladateľ, niekdajší líder skupiny Modus

Vyštudoval tanec a hru na klavíri na konzervatóriu v Bratislave. Začal komponovať hudbu a založil svoju prvú kapelu Young Quarter. V roku 1972 nastúpil do skupiny Modus a stal sa jej lídrom. V roku 1977 skupina získala historický úspech na Zlatej lýre s piesňou Úsmev. Okrem albumov s Modusom vydal aj 10 sólových albumov a je autorom skladieb viacerých slovenských umelcov. Objavil a formoval hviezdy ako Miroslav Žbirka a Marika Gombitová. Ako skladateľ spolupracoval s Karolom Duchoňom, Pavlom Hammelom, Petrom Lipom či Helenou Vondráčkovou, čím zanechal nezmazateľnú stopu v dejinách slovenskej hudby. Patrí k najúspešnejším skladateľom slovenskej modernej populárnej hudby.

Ocenenia:

Od roku 1976 do roku 1997 ako autor hudby 2 zlaté, 1 strieborná a 2 bronzové Bratislavské lýry.

V roku 1980 prvá cena na medzinárodnom festivale v Sopote v Poľsku Grand Prix.

V roku 1986 prvé miesto s piesňou Rocky v írskom Castlebar na medzinárodnom hudobnom festivale.

prof. Ing. Fedor Malík, DrSc.

vinár, spisovateľ, biotechnológ, jeden z najvýznamnejších medzinárodne uznávaných enológov v strednej Európe

Profesionálny život venoval štúdiu a výskumu vínnej kultúry, vinárstva a enológie. Ako vysokoškolský profesor vychoval viac ako 400 študentov. Vďaka nemu boli vyvinuté nové prístupy k spracovaniu hrozna. Aj tým prispel k popularizácii slovenského vinárstva na medzinárodnej scéne. Je autorom viacerých vedeckých prác v domácich aj zahraničných odborných časopisoch. Ako porotca absolvoval takmer 300 vinárskych súťaží od Argentíny až po Island. Napísal viac než 30 kníh o víne, cestovaní a gastronomických pôžitkoch. So synom má vinárstvo Fedor Malík & syn v Modre. Za prínos v oblasti vinárstva a enológie získal viacero ocenení a vyznamenaní.

prof. MUDr. Karol Matulay (in memoriam)

prvý slovenský profesor psychiatrie, nestor slovenskej psychiatrie

Vyštudoval na Lekárskej fakulte UK v Bratislave. Po nej nastúpil na Kliniku pre choroby nervové a duševné v Bratislave. V tom čase psychiatrické oddelenia na Slovensku neexistovali. Postupne tento stav menil a inšpiroval sa v zahraničí. Na bratislavskej klinike zaviedol prácu v dielňach s krosnami a so stolmi na vyšívanie či domáce práce. Zrušil používanie kovových ešusov a zaviedol stolovanie s obrusmi a taniermi. Zaslúžil sa o vybudovanie Psychiatrickej liečebne vo Veľkých Levároch, pracoval v Psychiatrickej nemocnici v Pezinku a pomohol vybudovať psychiatrickú kliniku v Martine, v ktorej sa stal prednostom. Usiloval sa o komplexnú neuropsychiatrickú liečbu dospelých aj detských pacientov. Jeho meno nesie Ústav sociálnej starostlivosti pre mentálne postihnutú mládež na Lipského ulici v Bratislave. Ľudí s mentálnym postihnutím považoval za schopných pracovať, pokiaľ sa im na to vytvorili vhodné podmienky – práca v kuchyni, pomocné administratívne a jednoduché manuálne činnosti či práce v záhrade. Podporoval aj ich vzdelanie. S Detskou klinikou na Kramároch založil pracovisko pre včasnú diagnostiku a intervenciu pre deti, kde pracoval až do konca svojho života. Jeho meno nesie aj Psychiatrická nemocnica v Kremnici, ktorá má moderné resocializačné oddelenie a je jedným z troch modelových zariadení pre dlhodobú zdravotne sociálnu starostlivosť o psychiatrických pacientov.

Václav Patejdl *[in memoriam]*

spevák, skladateľ, hudobník, producent, spoluzakladateľ skupiny Elán

Narodil sa v Karlových Varoch, no keď mal šesť rokov, rodina sa presťahovala do Bratislavy. K hudbe mal blízko od malička, keďže otec bol hudobníkom. Učil sa hrať na klavíri a neskôr aj na gitare. Po štúdiu kompozície na VŠMU v Bratislave sa v roku 1968 spojil s Jožom Rážom a kamarátmi a založili skupinu Elán, ktorá sa rýchlo presadila v bratislavských študentských kluboch a na slovenskej hudobnej scéne. V roku 1985 sa vydal na sólovú dráhu, počas ktorej vytvoril niekoľko úspešných albumov so stálym textárom Ľubošom Zemanom. Jeho skladba Umenie žiť získala Bratislavskú Lýru v roku 1987.

Výrazne prispel aj k filmovej hudbe, najmä skladbami k populárnemu filmu Fontána pre Zuzanu a jeho pokračovaniu, ktorých piesne sa stali hitmi. Bol zakladateľom a prevádzkovateľom štúdia Relax v Bratislave, kde produkoval úspešné nahrávky. V roku 1987 s Petrom Nagyom a Beátou Dubasovou nahrali album Peter, Vašo a Beáta deťom. Autorsky, hudobne aj spevácky sa podieľal na tvorbe viacerých slovenských i zahraničných interpretov, medzi ktorých patrili Marika Gombitová, Banket či Heidi Janků. Skomponoval hudbu k muzikálom Snehulienka a 7 pretekárov, Adam Šangala a Jack Rozparovač. V roku 2008 mala na Novej scéne premiéru slovenská verzia muzikálu s piesňami z trilógie Fontána pre Zuzanu. Skomponoval hudbu aj k filmu Mŕtvola musí zomrieť režiséra Jozefa Paštéka. V roku 1996 sa vrátil do Elánu, s ktorým nahral šesť ďalších štúdiových albumov a pokračoval v koncertnej činnosti.

Vašo Patejdl bol jednou z najvýraznejších osobností slovenskej hudby, ktorého tvorba formovala hudobnú scénu niekoľkých generácií. Jeho odkaz zostáva živý v piesňach, ktoré sú stále obľúbené po celom Slovensku.

Ladislav Topolčány

zakladateľ hádzanárskeho klubu, tréner hádzanej

Zaslúžil sa o rozvoj ženskej hádzanej v obci Rohožník aj s celoslovenským dosahom. Podieľal sa na založení hádzanárskeho klubu v obci. Voľný čas venoval športu a práci s mládežou, tréningom žiačok, organizácii turnajov a sústredení. Ako tréner počas viac ako 40 rokov vychoval niekoľko generácií výborných hráčok, ktoré pôsobia aj vo vyšších hádzanárskych ligách či v reprezentácii. Športový klub hádzanej úspešne reprezentuje obec a región aj na medzinárodných európskych turnajoch. Aj teraz s rovnakým nadšením pracuje s deťmi a odovzdáva im skúsenosti. V roku 2013 mu udelili Cenu obce Rohožník za záslužnú činnosť na rozvoji športu a obce.

Čestné občianstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Udeľuje sa fyzickým osobám, ktoré významným spôsobom prispeli k rozvoju BSK, obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi a zaslúžili sa o rozvoj a priateľstvo medzi národmi a/alebo partnerskými regiónmi zo zahraničia.

Dr. Martin Eichtinger

rakúsky diplomat, bývalý člen vlády spolkovej krajiny Dolné Rakúsko

Zaslúžil sa o rozvoj cezhraničnej slovensko-rakúskej spolupráce a vzťahov. V súčasnej funkcii splnomocnenca pre susedskú politiku a zahraničnopolitickú dimenziu dunajského regiónu na ministerstve zahraničných vecí Rakúska v tom pokračuje naďalej. Ako člen vlády spolkovej krajiny Dolné Rakúsko v rokoch 2018 – 2023, v ktorej bol zodpovedný za medzinárodné vzťahy, sa mimoriadne angažoval práve pri rozvoji vzťahov s BSK a bol ich motorom či katalyzátorom.

Dr. Werner Fasslabend

významný rakúsky politik

Ako jedna z najvplyvnejších politických osobností Rakúska sa kontinuálne zasadzoval za rozvoj vzťahov Rakúska a Slovenska na všetkých úrovniach. Robil to nielen ako dlhoročný prezident Rakúsko-slovenskej spoločnosti, ale aj ako minister obrany, podpredseda Národnej rady či ako prezident Politickej akadémie. Keďže sa narodil v Marcheggu, doslova na hranici so Slovenskom, vždy mu mimoriadne záležalo aj na rozvoji vzťahov v rámci cezhraničnej spolupráce. Svojou angažovanosťou, kontaktmi s miestnymi politickými štruktúrami v Dolnom Rakúsku a na Slovensku dlhé roky výrazne prispieval k rozvoju vzťahov s BSK.

Lamberto Ferranti

taliansky ekonóm, historik, spisovateľ

Dlhodobu sa venuje spoločnej histórii Talianska a Slovenska po 1. svetovej vojne a účasti československých légii v bojoch na južnom fronte aj ich formovaní v meste Perugia. Ocenenie je aj pripomenutím významu československých légii, o ktorých vydal viacero zväzkov. Práve ich vojaci, ktorí prišli z Talianska v prvých mesiacoch roku 1919, niesli hlavnú zodpovednosť za obranu Bratislavy, neskôr aj Slovenska, zároveň reálne umožnili vstup vlády Vavra Šrobára ako ministra s plnou mocou pre správu Slovenska do Bratislavy. Kým sa sformovala riadna armáda, légie dokonca vojensky strážili prechod cez Dunaj na dnešnom Starom moste.

Dr. Maximilian Pammer

prvý rakúsky veľvyslanec na Slovensku po jeho osamostatnení v roku 1993

Vďaka tejto funkcii mal možnosť bezprostredne a od počiatku formovať vzťahy oboch krajín. Za jeho prínos pre región v tomto čase mu bolo udelené čestné občianstvo Bratislavy. Slovensku však po ukončení pôsobenia ako veľvyslanec zostal verný a od roku 2002 ako výkonný viceprezident dodnes riadi početné aktivity Rakúsko-slovenskej spoločnosti. Nezastupiteľným spôsobom sa tak zaslúžil o propagáciu Bratislavského kraja v mieste pôsobenia spoločnosti, hlavnom meste Rakúska – Viedni.

Dr. Erwin Pröll

bývalý predseda vlády spolkovej krajiny Dolné Rakúsko

Vo funkcii pôsobil v rokoch 1992 – 2017. Formoval celé obdobie rozvoja bilaterálnych slovensko-rakúskych vzťahov po nežnej revolúcii vrátane cezhraničnej spolupráce Dolného Rakúska so slovenskými regiónmi, osobitne s Bratislavským krajom. Za jeho pôsobnosti bola podpísaná Dohoda medzi spolkovou krajinou Dolné Rakúsko a BSK o cezhraničnej spolupráci (r. 2015) a realizovaný bol aj jeden z najvýznamnejších projektov – výstavba a otvorenie Cyklomosta slobody medzi Devínskou Novou Vsou a rakúskym Schloss Hofom (r. 2012). Bol jedným z najdôležitejších a najvýraznejších partnerov kraja a najdlhšie úradujúcim predsedom krajskej vlády v Rakúsku.

Gerhard Schödingner

dlhoročný starosta rakúskej prihraničnej obce Wolfstahl (2005 – 2023)

Mimoriadnym spôsobom sa pričínal o rozvoj cezhraničného regiónu v bezprostrednej blízkosti Bratislavy. Svojím prístupom sa stal príkladom vzájomne výhodnej spolupráce obyvateľov na oboch stranách hranice. Ako starosta otvoril obec Slovákom z regiónu a angažoval sa na jej cezhraničnom prepojení a obojstranne výhodnej cezhraničnej spolupráci. V rokoch 2003 – 2013 pôsobil ako vedúci policajného kooperačného centra Rakúsko-Slovensko na Policajnom riaditeľstve Burgenland. V roku 2007 mu bola udelená cena CENTROPE za dlhoročné integračné snahy a intenzívnu spoluprácu s mestom Bratislava.

Historická osobnosť regiónu

Titul je udelený in memoriam raz ročne na návrh predsedu BSK, a to osobnostiam, ktoré svojím celoživotným prínosom významne ovplyvnili historický vývoj Bratislavského kraja. Meno Historickej osobnosti regiónu je uvedené na tabuli Historických osobností regiónu vo foyer Úradu BSK. Držitelia ocenenia sú Eugen Suchoň, Vladimír Dzurilla, Ladislav Dérer, Lucia Popp či Alfréd Wetzler. Za rok 2023 to je Albín Brunovský a za rok 2024 Imrich Karvaš.

Albín Brunovský, akademický maliar

slovenský maliar, grafik, ilustrátor, autor výtvarných návrhov na bankovky a poštové známky, predstaviteľ imaginatívneho realizmu

Narodil sa 15. 12. 1935 v Zohore. Po skončení školy začal učiť na vysokej škole a vytvoril si svoj štýl. Jeho žiakmi boli Peter Klúčik, Dušan Polakovič a čiastočne aj Dušan Kállay. Slovenská grafika bola v ich ponímaní skôr imaginatívna, snová, silná. Išlo o umenie, ktoré nemalo nič spoločné s polopatistickou realitou. Brunovského tvorbu charakterizuje vysoký obsah citu, myšlienok, originality. Ako všestranný umelec si však rád pomeral vlastné sily aj na iných teritóriách. Keď prišla objednávka, skúsil i maľbu. Popri plátne, papieri začal tvoriť na novom, preňho dosť nezvyčajnom materiáli – dreve perzského orecha. Vo svojich dielach rád rozprával príbehy. O láske a zrade, priateľstve i nenávisti, dobre a zle, realite a fantázii. Príbehy plné poézie, vzrušujúceho napätia aj erotiky. Nahotou nepodával príbeh o ľudskej hriešnosti, ale o podmanivej príťažlivosti. Každý jeho grafický list, obraz si vyžaduje divákovu pozornosť. Nezasahuje okamžite, skôr dráždi a provokuje. Zároveň spúšťa reťazec nepokojných asociácií. Jeho tvorba je predovšetkým výpoveďou o človeku – o jeho ľudskom údele v neľudskom svete, kde každý za rôznofarebnými a prekvapujúcimi maskami odhaľuje vlastnú tvár. V našich zemepisných šírkach ho poznal skutočne každý. Nielen preto, že vytvoril návrhy československých bankoviek, ale najmä preto, lebo jeho dielo je ojedinelé a nesmierne sugestívne. Za svoju tvorbu získal viacero ocenení, a to doma i v zahraničí. Bodovali predovšetkým jeho ilustrácie a grafiky. Zomrel 20. 1. 1997 v Bratislave.

prof. JUDr. Imrich Karvaš

slovenský národohospodár, právnik, vysokoškolský pedagóg, počas 2. svetovej vojny prvý guvernér Slovenskej národnej banky

Bol jednou z najvýraznejších osobností slovenskej ekonomiky a politického života 20. storočia. Bol to ekonóm, predstaviteľ slovenskej inteligencie, aktívny účastník SNP a dlhoročný politický väzeň. Jeho život je príbehom nezlomnej odvahy, profesionality a neúprosneho zápasu za slobodu a spravodlivosť. Jeho život a práca mali zásadný vplyv na formovanie hospodárskeho a politického života Slovenska. Jeho prínos je i v obhajobe základných ľudských práv a slobôd, ktoré zostali aj po jeho útlaku základným odkazom pre ďalšie generácie.

Angažoval sa v oblasti verejného hospodárstva, kde bol známy svojimi odbornými analýzami a prácami. Jeho najvýznamnejším dielom sú Základy hospodárskej vedy. Jeho prístup k ekonomike zdôrazňoval etiku, transparentnosť a dôležitosť stabilného a spravodlivého hospodárstva. Publikoval množstvo odborných štúdií a článkov, pracoval ako pedagóg a prednášal na viacerých vysokých školách.

Počas obdobia tzv. Slovenského štátu pôsobil ako guvernér Slovenskej národnej banky aj ako predseda Najvyššieho úradu pre zásobovanie. Od roku 1943 sa zapojil do ilegálneho protifašistického hnutia. Bol aktívnym účastníkom SNP. Jeho odborné znalosti a angažovanosť v SNP sa neobmedzovali len na vojenské a politické oblasti, ale využil ich aj na riešenie praktických problémov ekonomiky, ktoré vznikali v dôsledku vojnového konfliktu. Aktívne sa podieľal na príprave hospodárskeho zabezpečenia SNP. Nariadil deponovať zásoby obeživa a presunúť zásoby a pohonné hmoty pre povstaleckú armádu do Banskej Bystrice. V roku 1944 bol zatknutý a väznený v koncentračných táboroch Flossenbürg, Dachau, Innsbruck a Niedersdorf.

Po vojne sa vrátil do verejného života. Bol jedným z najvýznamnejších ekonómov, ktorí sa venovali nielen rozvoju národného hospodárstva, ale aj tvorbe devízových rezerv novozaloženého slovenského štátu. Po komunistickom prevrate v roku 1948 bol politicky perzekvovaný. Ako zarytý kritik režimu a obhajca demokratických hodnôt bol nie-

koľkokrát uväznený a trpel v komunistických väzniciach či pracovných táboroch. V roku 1960 ho prepustili na amnestiu, no jeho rehabilitácia bola komplikovaná. V roku 1969 bol súdne rehabilitovaný. Napriek perzekúcii a väzneniu sa naďalej venoval odbornej práci a publikoval štúdie z oblasti ekonómie.

Jeho život ukazuje, že v časoch kríz a nelútostných politických a ekonomických tlakov je nevyhnutné zostať verný svojim hodnotám – slobody, spravodlivosti a odbornosti. V súčasnosti, keď svet čelí ekonomickým a politickým výzvam, je jeho odkaz dôležitejší. Karvaš nám pripomína, že práca, ktorú vykonávame, nie je iba o číslach, ale aj o ľuďoch a ich životoch, ktoré ovplyvňujeme. Jeho život a dielo nám pripomínajú práve hodnoty, na ktorých je postavená slobodná a demokratická spoločnosť, no zároveň aj spravodlivé a stabilné hospodárstvo. Po roku 1989 mu boli udelené in memoriam vysoké štátne vyznamenania: Rad T. G. Masaryka, Pribinov kríž I. triedy.

Na záver galavečera
si Vás dovoľujeme pozvať
na raut a čašu vína.

Pekný večer!

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
Sabinovská 16, 820 05 Bratislava 25
www.bratislavskykraj.sk